

STRUT & BÄGARE

Arkitekttävling cafépaviljong i Stadsparken

Motivering och gestaltungsbeskrivning – Cafépaviljong och parkrum i Stadsparken, Örebro

Förslaget till cafépaviljong och tillhörande parkrum i Stadsparken i Örebro utgår från en ambition att stärka parkens roll som mötesplats, förstärka dess historiska identitet och samtidigt tillföra ett samtida arkitektonisk formspråk som är både funktionellt, hållbart och platsanpassat.

En byggnad som knyter samman park och stad

Cafépaviljongen placeras som en viktig nod i parkens rumsliga struktur, där den fungerar som en länk mellan parken, den större scenbyggnaden längre in i området och staden på andra sida av Svartån. Genom sin placering och utformning bidrar byggnaden till att stärka relationen mellan vattenrummet, parken och den urbana kontexten. Byggnaden blir därmed inte ett isolerat objekt, utan en del av ett större sammanhängande landskapsrum där rörelser, siktlinjer och vistelsevärden samverkar.

Rund form som historisk referens och rumsskapande princip

Paviljongens runda form tar avstamp i Georg Arns parkgestaltungsförslag från 1933, där cirkulära former av liknande skala återkommer som ett strukturerande grepp i Stadsparken. Genom att återknytta till denna formspråkstradition skapas en arkitektur som både är förankrad i platsens historia och samtidigt nytolkande. Den hörnfria formen ger dessutom tydliga arkitektoniska kvaliteter. Den möjliggör mjuka och naturliga flöden runt och genom byggnaden samt skapar en öppen och överblickbar miljö. Inga dolda hörn eller baksidor uppstår, vilket bidrar till en ökad trygghet och orienterbarhet, särskilt under kvällstid. Denna transparens gör att byggnaden upplevs som inbjudande från alla håll.

Lusthus, parktradition och social funktion

Utformningen knyter även an till den svenska lusthustraditionen, där mindre paviljonger i parker historiskt fungerat som sociala och kulturella mötesplatser. Cafépaviljongen fortsätter denna tradition men i en samtida form, där funktionerna för caféverksamhet, vistelse och social interaktion integreras i en gemensam arkitektonisk helhet. Byggnaden blir därmed både en vardagsfunktion och en plats för upplevelse och möten.

Återbruk och platsens kontinuitet

En viktig utgångspunkt är att befintlig grund i möjligaste mån återanvänds. Detta innebär både en miljömässig och ekonomisk fördel, men också en gestaltungs-mässig kontinuitet. Byggnadens placering anknyter därmed till den tidigare glasskioskens läge, vilket skapar en igenkänning i parkrummet. Detta gör att den nya byggnaden inte upplevs som ett främmande inslag, utan snarare som en naturlig utveckling av platsen – en ny årsring i parkens kontinuerliga förändring över tid.

Relation till scen och rörelsestråk

Paviljongens orientering följer samma riktning som den befintliga scenen i parken, vilket skapar en visuell och funktionell koppling mellan verksamheterna. Detta möjliggör samspel mellan caféverksamhet och evenemang, där besökare kan delta i eller betrakta aktiviteter på scenen samtidigt som de vistas i caféets närhet. Samtidigt är byggnadens visuella exponering medvetet styrd. Från parkens inre delar, särskilt från söder, framträder byggnaden mer återhållsamt, vilket förstärker kopplingen till vattenrummet och stadens andra sida. Från de huvudsakliga gångstråken öppnar sig däremot byggnaden tydligt och blir en naturlig mötespunkt och orienteringspunkt i parken.

Taket som sammanbindande element

Det stora taket som sträcker sig över både cafépaviljong och parkrum fungerar som ett sammanhållande arkitektoniskt element. Det skapar ett starkt visuellt intryck och gör anläggningen till ett tydligt landmärke i stadsparken. Under taket uppstår en stor, öppen och ljus yta med god genomsiktighet. Detta bidrar till trygghet, då det inte finns några instängda eller mörka zoner. Samtidigt skapas en visuell koppling mellan olika gångstråk, mellan parken och vattnet samt mellan olika funktioner inom anläggningen.

Materialitet – tradition och samtid i samspel

Materialvalet bygger på en medveten kontrast mellan tradition och samtid. Det traditionella spåntaket och den stolpverksliknande konstruktionen anknyter till svensk byggnadstradition och landskapets historiska arkitektur. Samtidigt ger den sinuskorregerade plåten en modern, industriell och robust karaktär. Denna kombination skapar en arkitektur som upplevs både förankrad och samtida, där materialens olika uttryck förstärker varandra snarare än konkurrerar. Plåtens silvergrå yta är dessutom hållbar, väderbeständig och åldras vackert över tid, vilket bidrar till låga underhållskrav och lång livslängd.

Parkrummets gestaltning

Parkrummet under taket ramas in av en enkel och tydlig struktur där stolpar och tak tillsammans skapar ett flexibelt och öppet rum. Rummet kompletteras med en häck, exempelvis buxbom, som bidrar till rumslig avgränsning och grön karaktär utan att stänga in ytan. Denna kombination av vegetation, struktur och öppenhet skapar en inbjudande miljö för vistelse, vila och social interaktion.

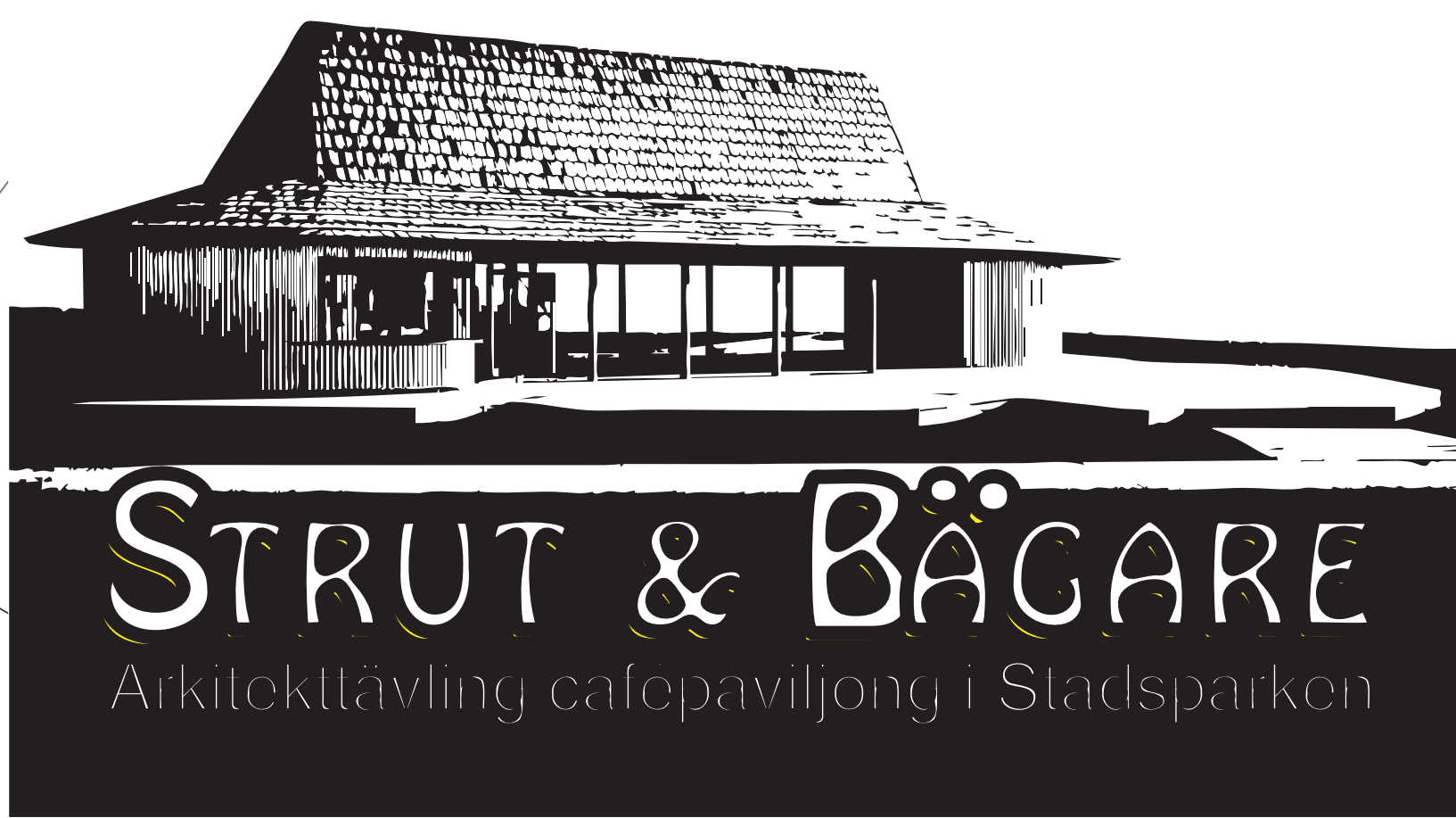
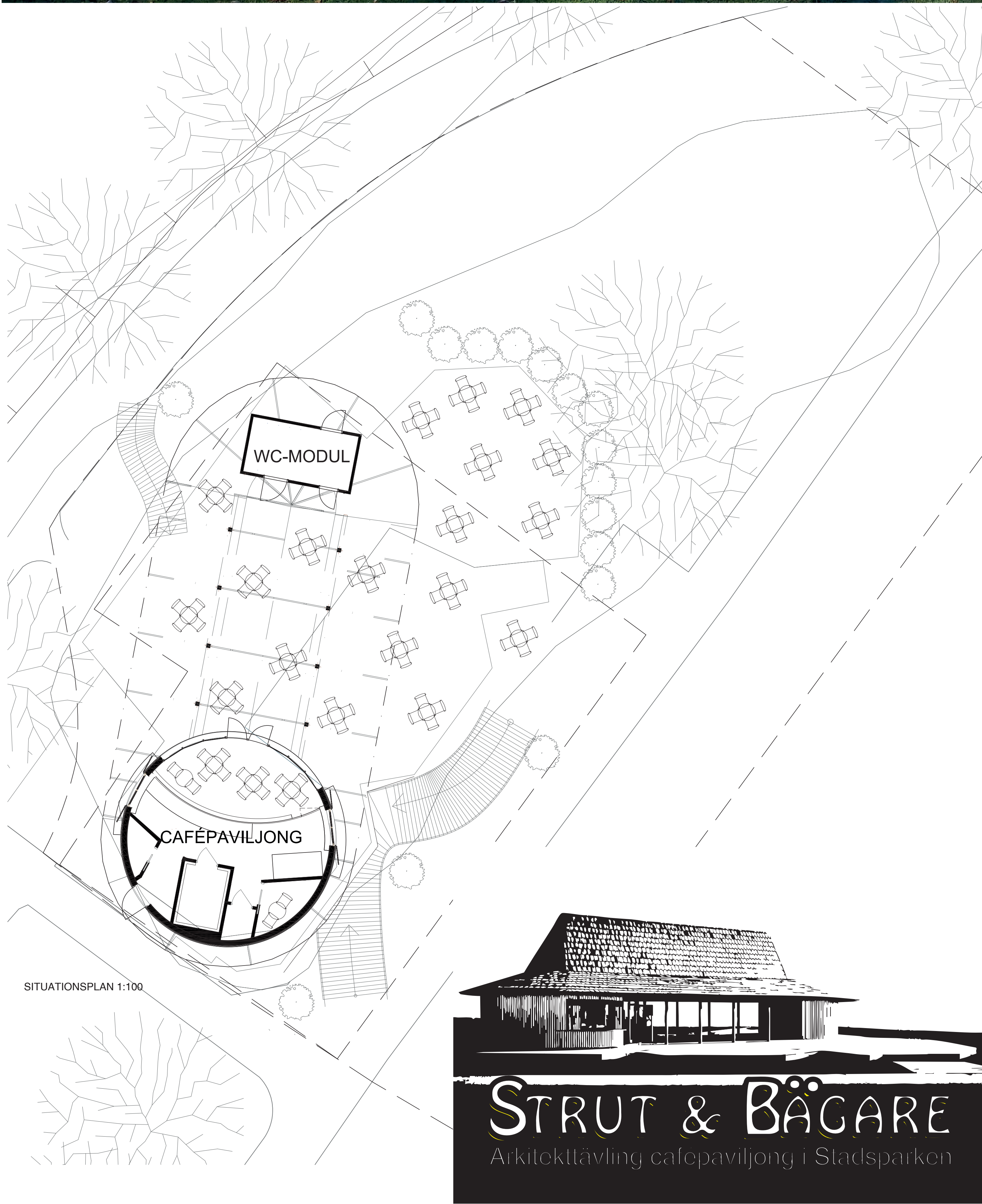
Ekonomisk och hållbar rationalitet

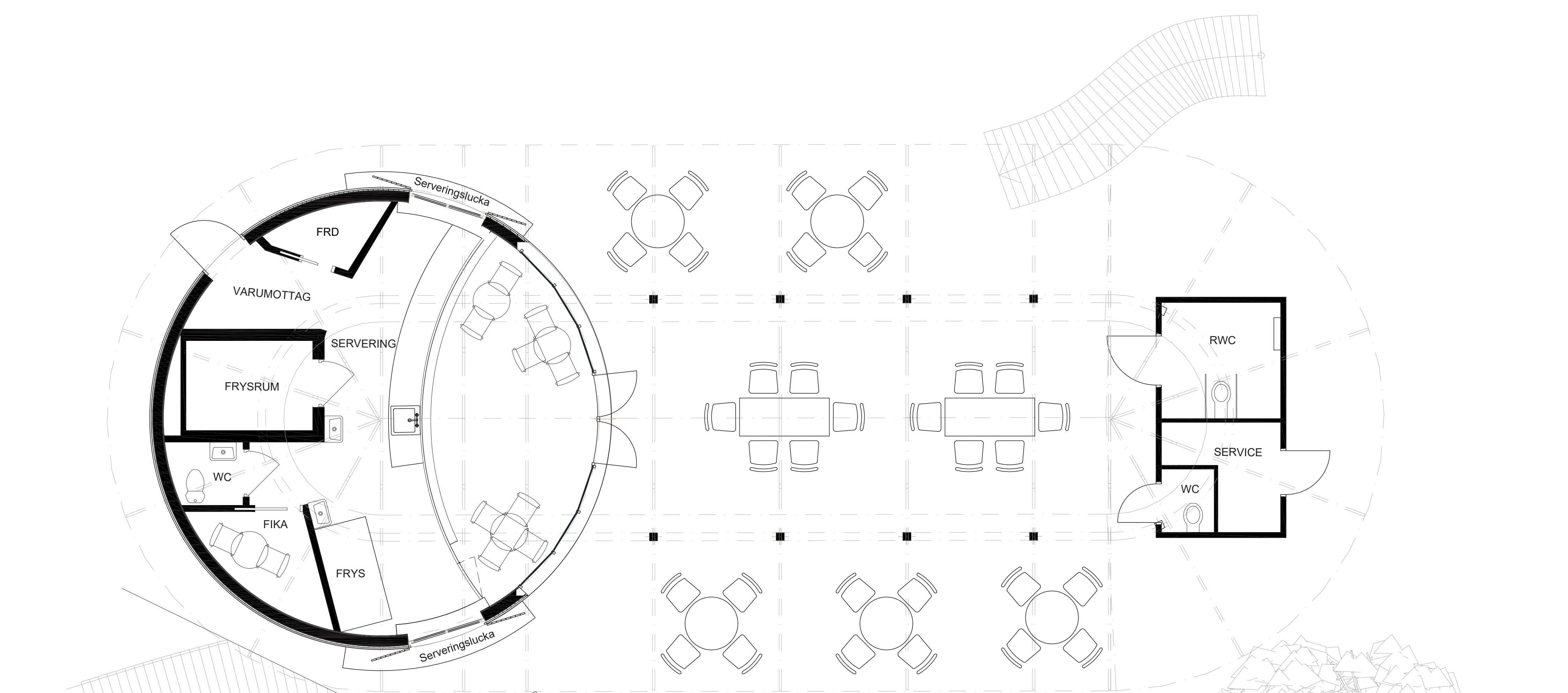
Förslaget bygger genomgående på beprövade och rationella material och konstruktionsmetoder. Detta ger inte bara en ekonomiskt hållbar lösning utan också en byggnad som är lätt att underhålla och långsiktigt robust. Genom att kombinera enkla material med tydlig gestaltning uppnås en hög arkitektonisk kvalitet inom en realistisk ekonomisk ram.

Sammanfattning

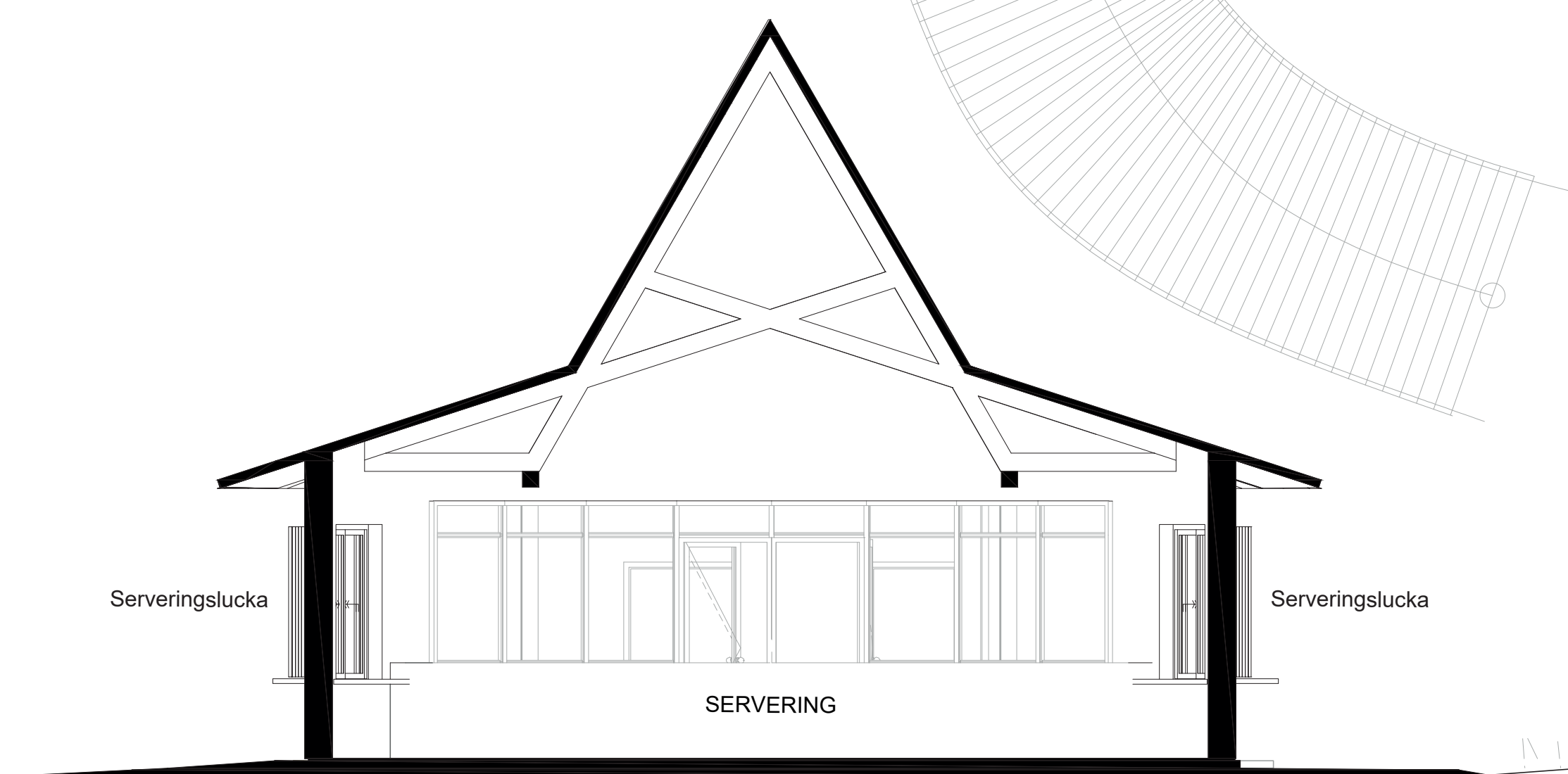
Cafépaviljongen och parkrummet i Stadsparken i Örebro är utformade som en sammanhängande helhet där historia, funktion och samtid möts. Genom sin runda form, sin öppna struktur och sitt stora sammanhållande tak skapas en plats som stärker parkens sociala liv, förbättrar orienterbarhet och trygghet samt fördjupar relationen mellan stad och vatten. Förslaget har en arkitektonisk utformning som inte konkurrerar med platsen, utan bygger vidare på den – som en naturlig och långsiktig utveckling av Stadsparkens identitet.

BTA Cafépaviljong: 60 kvm
Area under tak: 225 kvm (inkl. Paviljong och WC-modul)

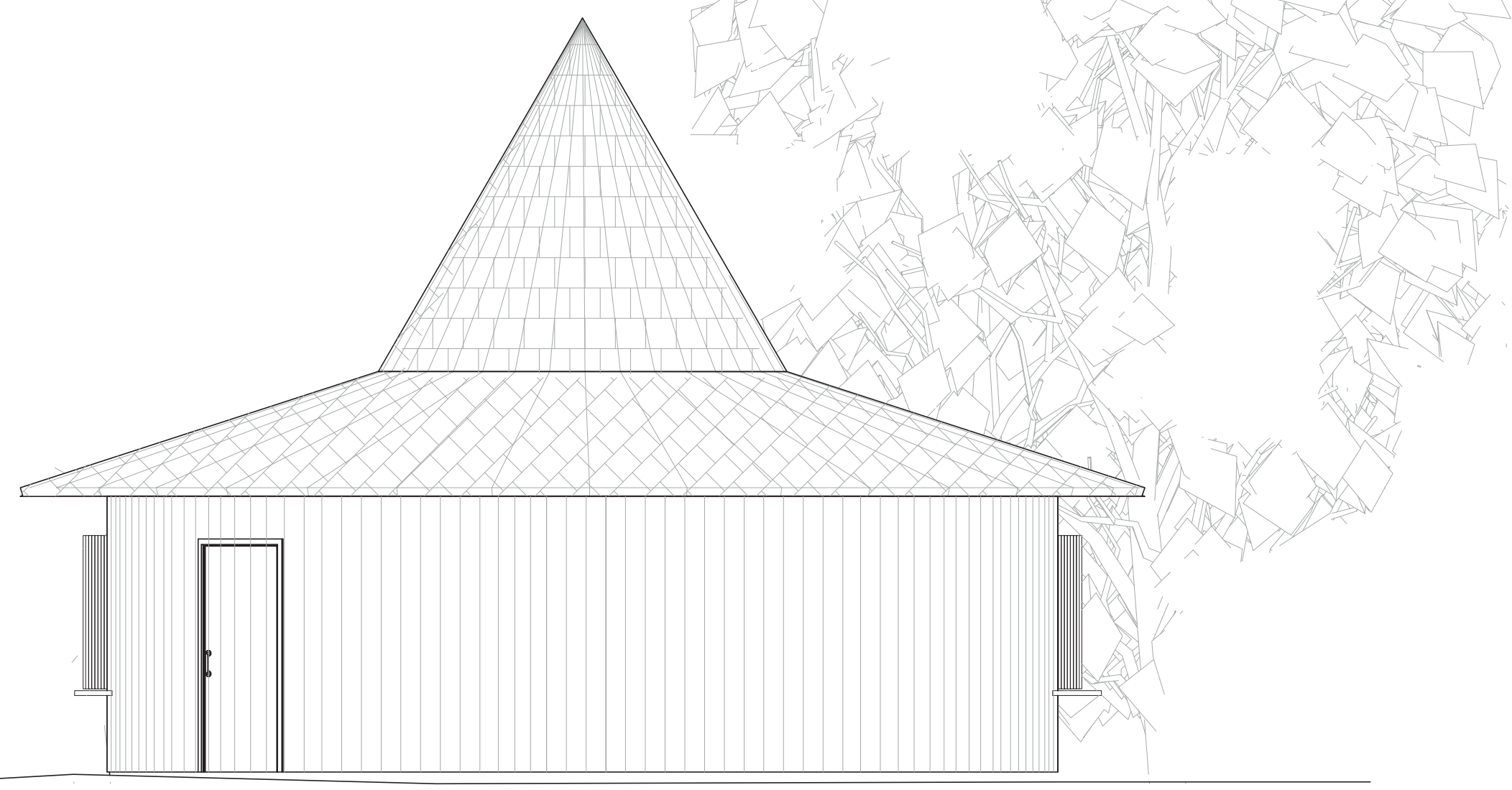

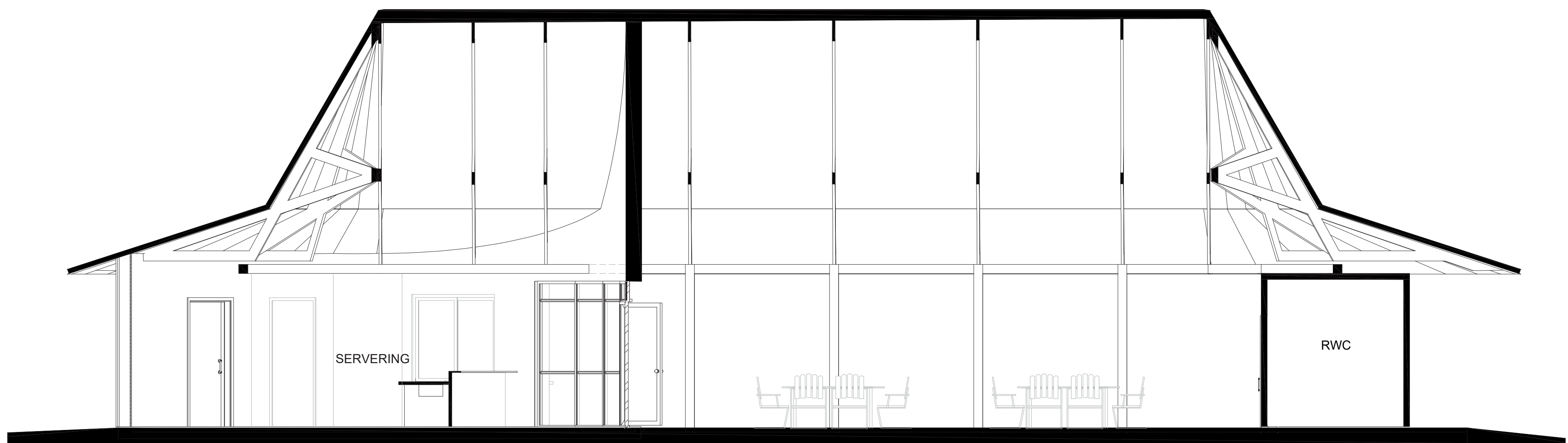
PLAN

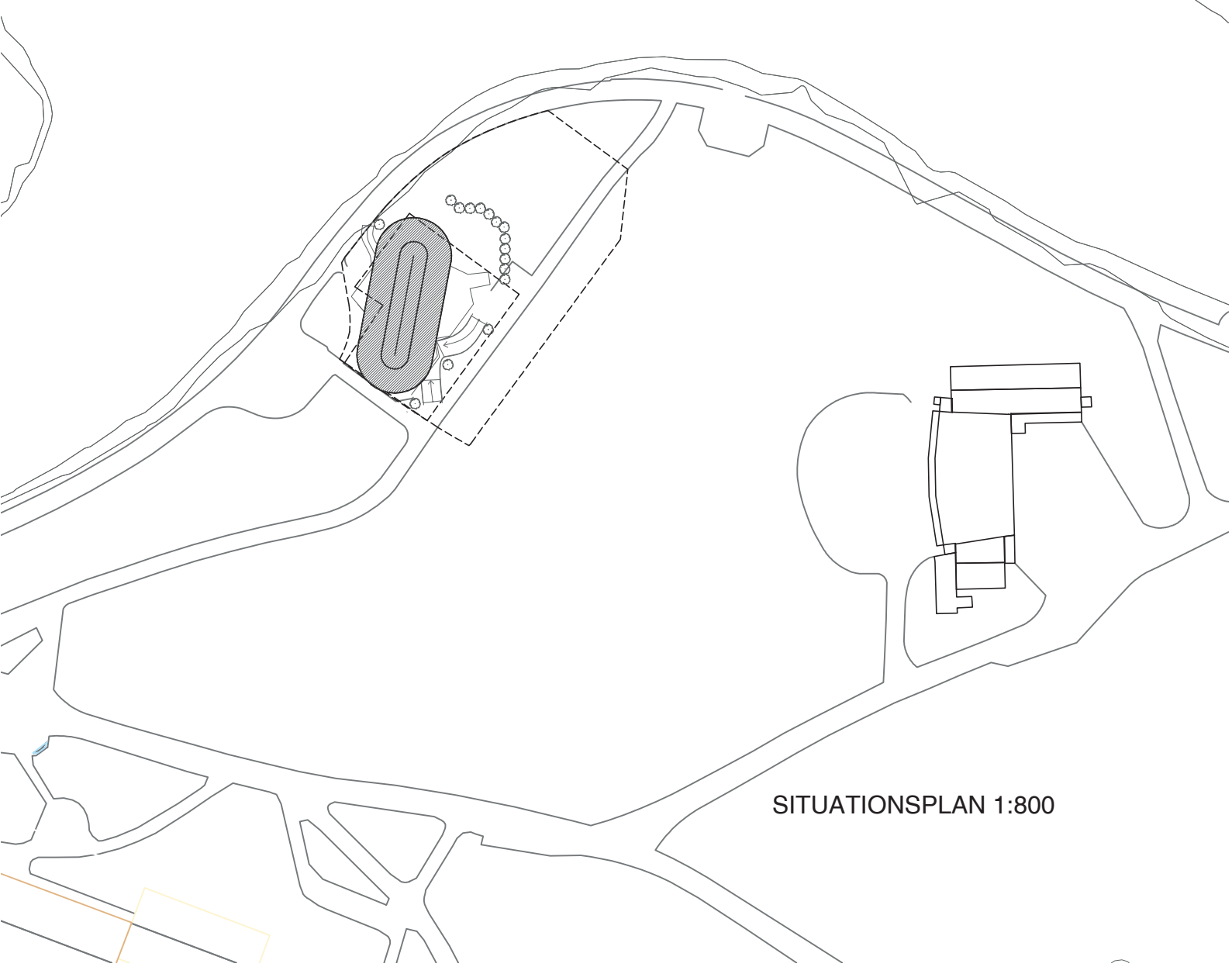
SEKTION GENOM SERVERINGSYTAN

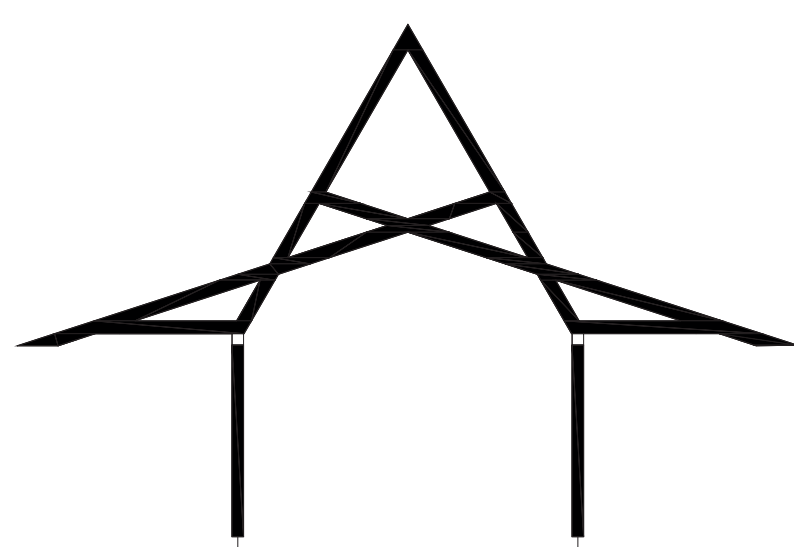
FASAD SYD

TVÄRSEKTION

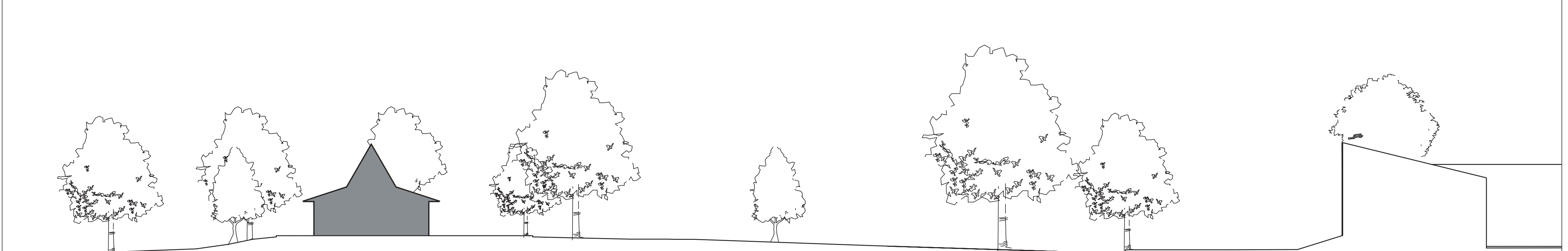

SITUATIONSPLAN 1:800

STOMME & TAKSTOLAR

BYGGNAD STÄNGD - NATT

BYGGNAD ÖPPEN - DAG

SOLSTUDIE 2026-06-21

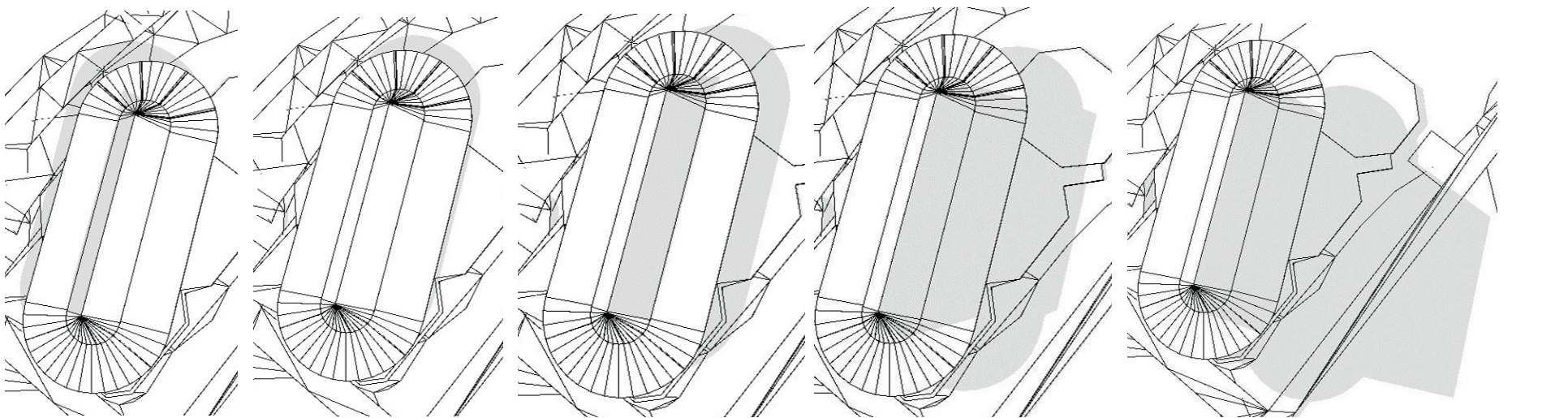
Kl 10:00

Kl 12:00

Kl 14:00

Kl 16:00

Kl 18:00

Teknisk beskrivning – Cafépaviljong och parktak

1. Grundläggning

Byggnaden grundläggs på befintlig grundkonstruktion som kompletteras och justeras vid behov. Eventuella sättningar, skador eller nivåskillnader åtgärdas genom lokala urbilningar och kompletterande betonggjutningar. Nya punktförstärkningar utförs där bärande väggar eller stolpar kräver lastöverföring. Betong utförs som platsgjuten konstruktionsbetong med armering vid behov för att säkerställa lastupptagning och stabilitet.

2. Ytterväggar (lösvirke)

Ytterväggar utförs i lösvirkeskonstruktion med träregelstomme i dimension anpassad till konstruktionskrav. Väggarna isoleras med mineralull och förses med ångspärr på insida samt invändig beklädnad av gips- eller motsvarande skivmaterial. Utvändigt monteras vindskyddsskiva och luftad fasadkonstruktion. Regelstommen dimensioneras för att ta upp laster från tak och vind samt öppningar för fönster och dörrar.

3. Fasadbeklädnad

Fasad utförs med sinuskorrugerad stålplåt monterad på bakomliggande läkt för ventilerad fasad. Plåten fästs med självborrande fasadskruv med gummipackning för att säkerställa tät och flexibel infästning som tar upp rörelser i materialet. Överlapp mellan plåtskivor utförs enligt tillverkarens anvisningar för att säkerställa vådertätthet och lång livslängd.

4. Tak

Tak utförs med träbaserade takstolar dimensionerade för spännvidd och snölast. På takstolar monteras råspont som underlag för taktäckning. Övan råspont läggs underlagstäckning i form av takpapp som sekundärt tätskikt. Slutlig taktäckning utförs med träspån (spåntak) monterad enligt traditionell metod med överlapp och mekanisk infästning. Taket utformas för god vattenavrinning och lång hållbarhet.

5. Fönster och dörrar

Fönsterpartier, serveringsluckor och dörrar utförs med träkarmar och monteras direkt i regelstommen. Infästning sker mekaniskt i bärande träreglar med justerbar fastsättning för att möjliggöra riktning och korrekt inpassning. Mellan karm och stomme tätas med drevning och fogmassa för luft- och fuktätthet. Stora glaspartier monteras som isolerglasenheter i förstärkta karmkonstruktioner.

6. VVS – WC och hygienutrymmen

WC-utrymmen utförs enligt gällande branschstandard för hygienutrymmen i publik miljö. Detta inkluderar tätskikt på golv och väggar i våtzon, korrekt fall mot golvbrunn, samt installation av WC-stol och handfat med godkända anslutningar. Rördragnin utförs dolt i vägg där möjligt och tätas enligt gällande regler för våtrum. Materialval anpassas för offentlig användning och enkel rengöring.

FASAD ÖST

CAFÉPAVILJONG 60 kvm – KALKYL

MATERIALKOSTNADER ≈ 1 060 000 – 1 710 000 kr
Stomme (träreglar + skivmaterial, inkl takstolar) ≈ 180 000 – 240 000 kr
Isolering, plast och invändiga ytskikt (inkl caféfinish) ≈ 120 000 – 180 000 kr
Fasad (sinuskorrugerad plåt, läkt) ≈ 80 000 – 140 000 kr
Tak (spåntak 60 kvm inkl råspont, takpapp och underlag) ≈ 180 000 – 280 000 kr
Fönster, ytterdörrar, serveringsluckor ≈ 200 000 – 350 000 kr
Invändigt (klinker, WC-inredning, diskho samt 10 m bardisk) ≈ 250 000 – 400 000 kr
Grund (reparation av befintlig) ≈ 50 000 – 120 000 kr

ENTREPRENADKOSTNADER (arbete) ≈ 450 000 kr
6 Hantverkare (168 timmar à 300 kr/h) ≈ 300 000 kr
Samordning, etablering, transport mm ≈ 150 000 kr

PARKRUM 120 kvm (tak + stolpar)

MATERIAL ≈ 480 000 – 790 000 kr
Stolpar (150x150, ca 50 lpm) ≈ 70 000 – 120 000 kr
Tak (120 kvm, samma som café men större) ≈ 350 000 – 550 000 kr
Infästning, beslag, markplintar etc ≈ 60 000 – 120 000 kr

ENTREPRENAD PARK ≈ 200 000 – 400 000 kr
Mer enkel konstruktion men större yta:
4 - 5 Hantverkare (150 - 200 timmar à 300 kr/h) ≈ 200 000 – 400 000 kr

TOTALPROJEKT ≈ 2 040 000 – 3 400 000 kr

BELYSNING

Belysningen ska kombinera funktionalitet och estetik. Det ska finnas en balans mellan olika typer av belysning för att skapa en inbjudande och funktionell yta:
Omgivningsbelysning som ger övergripande belysning och sätter stämningen (takbelysning).

Arbetsbelysning som ska möjliggöra en bra arbetsmiljö för personalen.

Accentbelysning för att framhäva serveringsdisken samt serveringsluckorna och skapa en dramatisk effekt (LED-remsor och spotlights).

Neonskyltar kan vara ett trevligt och lekfullt inslag för namn och logotyp.

Nattbelysning som ska skapa en trygg miljö på natten.

Förslagvis används det svenskt tillverkade armaturer samt återbrukade armaturer i den mån det går. Belysningen bör utformas på ett sådant sätt som minimerar spilluset mot himlen. Det är viktigt att välja rätt optik, höjder och beläggringar för att uppnå säkra miljö och samtidigt respektera nattsynen hos människor och djur. Den ska vara estetiskt ansluten till omgivningen och inte vara störande genom sin placering och med avseende på ljumens och belysnings.

STRUT & BÄGARE

Arkitekttävling cafepaviljong i Stadsparken